Ved Arnen

En Kærnekarl.

Saa godt som alle har kørt med Jernbane, men hvor mange kender noget til den Mand, den engelske Arbejder Georg Stephenson, der konstruerede det første Lokomotiv og byggede den første Jernbane?

Ham burde vi nu og da, naar vi stikker os til Sæde i Jernbanevognen, lade Tanken hilse paa. Ikke af skyldig Høflighed imod ham, der har hvilet i sin Grav siden 1848, men for vor egen Skyld, fordi hans Liv og Virken er mættet just med de Ejendommeligheder, som vor Tid ret dybt savner.

— — —

Dampmaskinen var opfundet før hans Tid; den var ogsaa saa smaat begyndt at gøre Gavn i den praktiske Verden f. Eks. som Pumpekraft ved Kulgruberne, hvor man tillige havde anlagt højst ufuldkomne Skinneveje til Udskibningsstederne.

Nægtes kan det da heller ikke, at man før ham havde frembragt adskillige Misfostre af Lokomotiver. En Franskmand havde forsøgt sig i 1763, hans Maskine gik paa 3 Hjul og var saa trangbrystet, at den maatte tage Pust i hvert Kvarter og nøjes med ½ Mils Fart i Timen; tilmed var den saa springsk og tøjesløs, at den en Gang rev et Hushjørne ned i Paris og kort efter satte Livet til i en Koldbøtte. Dens Levninger kan ses paa et Museum i Paris. En anden Forsøgsmand var Ven og Medarbejder med selve James Watt, Dampmaskinens Opfinder. Ogsaa hans Maskine gik paa tre Hjul og viste farlige Tendenser til Selvstyre. Den løb fra sin Opfinder, og da det var mørk Aften, kneb det denne at finde Flygtningen, som han hørte pruste i det fjerne. Lidt efter hørte han Jammerskrig forude, og da han naaede derhen, fandt han, at det var Sognepræsten, der paa sin enlige Gang fra Kirken til Byen var bleven saa forskrækket ved det overraskende Møde med det sydende og sprutende Uhyre, at han troede, det maatte være den onde selv, der var paa Færde.

Da alle andre — deriblandt mange lærde — var blevne trætte af at grublisere over noget saa haabløst, kom „Naturens muntre Søn", dannet alene af Livet selv, og løste Opgaven.

Fattigbarn var Georg Stephenson. Hans Fader, der, Fyrbøder ved en Pumpemaskine i Nordengland, maatte slaa sig igennem med 5—600 Kr. til Underhold for sig selv, Kone og seks Børn, sad imidlertid inde med et uopslideligt Humør, en herlig Fortælleevne, der gjorde ham til Mærksmand blandt Kammeraterne, og en mærkværdig levende Sans for Livet i Naturen. I sin Fritid om Sommeren gjorde man smaa Udflugter med Børnene og viste dem Fuglereder; den første Gang Georg var med paa en saadan Udflugt, løftede Faderen ham op og lod ham ligge ned i Reden, der var fuld af Unger, et Syn, der gjorde saa dybt et Indtryk paa den lille Dreng, at han endnu som gammel Mand ofte dvælede ved dette Barndomsminde.

Livligt, frit og opfindsomt blev Georgs Sind. En Dag ledsagede han sin yngre Søster Nelly til Newcastle, hvor hun skulde løbe sig en Hat. Det var Markedsdag, Gader og Torve var fyldt af Mennesker og Dyr. I et Butiksvindue fik hun Øje paa en Hat, der fyldte hende med Henrykkelse, men ak, Prisen viste sig at overstige hendes Evner. „Vent lidt", raabte Broderen, der i det samme var forsvundet. Et Par Timer efter kom han tilbage med Haanden i Vejret. „Se, her er Penge til Hatten, dem har jeg tjent ved at holde de ridendes Heste."

Han begynder som Kvægbyrde med 12—14 Øre om Dagen. I Fritimerne opsøger han Fuglereder, slærer Rørfløjter, laver Vandmøller, Musefælder, smaa Pumpemaskiner af Ler. Hans brændende Ønske var en Gang at „blive som Fa'r". I 12-Aars Alderen blev han ansat ved Kulminen og fik 50 Øre i Dagløn. Han skildres „som en lang, opløben Dreng med bare Ben, altid oppe for Løjer og Spilopper; men Forstand havde Fyren og en mærkelig Lyst til at gøre alting efter, som han fik Øje paa". To Aar efter var han sin Faders Medhjælper og oppebar en voksen Arbejders Løn, 10 Kr. om Ugen. „Nu er jeg en holden Mand", raabte han til Kammeraterne, da han meddelte dem den store Begivenhed. Men ingen var ivrigere i Tjenesten end han; sin Fritid anvendte han nu til at vinde fuld Forstaaelse af de Maskiner, han arbejdede med. Navnlig vakte Fortællingerne om James Watt's ny Dampmaskine hans største Beundring. Man fortalte ham, at han kunde faa fuld Oplysning om den i Blade og Tidsskrifter — men ak, skønt han var 18 Aar, kendte han ikke et Bogstav. Han betænkte sig ikke et Øjeblik paa at træde ind i Børnenes Række for at tilegne sig den misundelsesværdige Kunst at læse; alt hvad han kunde spare af Tid og Penge, anvendte han i Aftenskoler, og han lærte da baade at læse, skrive og regne.

Nu var han kommen et godt Stykke forud for Faderen. Ved Minen tjente han 20 Kr. om Ugen, og for at skaffe sig Ekstrafortjeneste lagde han sig efter først at slikke, siden at lave Sko.

Saaledes arbejder han sig stadig fremad. 21 Aar gammel gifter han sig med en ung og tækkelig Pige Fanny, der Aaret efter, i 1803, skænker ham en Søn, lille Robert, hvem han, mens han kærlig underholder sine gamle Forældre, skaffer den bedste Undervisning og efterhaanden faar den bedste Støtte af i de vældige Opgaver, der nu blev lagt paa hans Skuldre.

I 1814 konstruerede han sit første Lokomotiv, der skulde bruges ved den Kulmine, han arbejdede ved. Mineejerne havde ubetinget Tillid til hans Paalidelighed og Dygtighed og støttede ham rigelig med Penge, skønt der var Folk nok rundt omkring, der kaldte hans Tanker for Galskab. Grovsmeden i Byen, der muligvis nok forstod sig paa alle andre Ting vedrørende sit Fag, men var ude af Stand til at tænke noget som helst selvstændigt om Indretningen af den ny Køremaskine, var hans eneste Medhjælper. Efter 10 Maaneders Arbejde stod den færdig; den 25. Juli 1814 viste det sig, at den kunde trække 8 belastede Kulvogne opad en Skraaning med en Stigning af 1 Fod paa hver 450 Fod og med en Hastighed af 1 Mil i Timen.

Skønt dette Mesterens første Forsøg havde sine Mangler, som han selv bedst saa, betegnede det dog et mægtigt Fremskridt. Men saa fjern var Samtidens Forstaaelse af, hvad der her var i Gære, at den saa godt som ikke ænsede det. Man var bleven saa vant til taabelige Projekter paa dette Omraade, at man intet fornuftigt ventede.

18 Aar maatte Georg Stephenson vente, inden der atter kaldtes paa ham. Der siges, at han i de Aar tænkte paa at rejse til Amerika. En Trøst for ham var det, mens hans Lokomotiv forøvrigt gjorde ypperlig Tjeneste ved Minen, at hans Søn Robert blev mer og mer energisk optaget af Lokomotivets Fremtid, Stephenson sendte ham til Universitetet i Edinburgh for at studere Mathematik, Kemi og Geologi, og efter et Aars Studium vendte han hjem med Prisbelønning for Besvarelsen af en matematisk Opgave.

Endelig kom der Bud til ham fra andre Kulmineejere om at lave en Bane paa 2 Mil. Ihvor gerne han nu vilde have vist fuldt ud, hvad Lokomotivet duede til, turde han dog ikke af Hensyn til det bakkede Terræn, som han savnede Midler til at tildanne, anvende det paa mere end den ene Trediedel af Vejen; paa den øvrige Strækning blev faste Maskiner og Hestekraft anvendt. Saa forsigtig er den kloge General.

I Løbet af 3 Aar blev det hele Arbejde færdigt, og ved Aabningen af Banen stod en talrig Menneskestare i tavs Undren over den ny Trækkrafts besynderlige Virkninger.

Hvorledes Georg Stephenson da omsider bryder sig Vej gennem bundløse Moser, gennem Klipper af Bjerge og Klipper af Modstand og Taabeligheder og faar sit Lokomotiv anerkendt alle Vegne som et Nutidens betydningsfuldeste Fremskridt — herom vil jeg fortælle næste Gang.

Ole Andersen i „Dst. Flkt."

Ni af ti af de almindelig forekommende Sygdomme hidrører fra urent Blod, der svækker de ædle Organer. Et Middel der vil rense Blodet, vil helbrede Sygdommen.

Dr. Peter's

Kuriko

har ikke sin Lige i at rense Blodet og bygge op Systemet. Den har været i Brug i over hundrede Aar—længe nok at bevise dens Værdi atter og atter. Den indeholder intet, som ikke vil gjøre dig godt. Spørg ikke Apotekeren derefter. Alene specielle Agenter forhandler den. Skriv til

DR. PETER FAHRNEY,
112-114 So. Hoyne Ave. CHICAGO, ILL.

Et Par Træsko.

En Fortælling.

For nogle Aar siden besøgte jeg en Skolekammerat i en Juleferie. Han var Præst paa Landet og havde det lunt inden Døre. Ved at støve omkring i hans Studereværelse opdagede jeg inderst paa en Boghylde et Par store, gamle, jernbeslaaede Træsko. Dette ejendommelige Fund vakte selvfølgelig min Nysgerrighed. Jeg fristede min Ven saa længe, indtil han fortalte mig følgende:

I min Studeretid havde jeg en Gang et Soveværelse, som vendte ud til Gaden. Saa hørte jeg en Morgen, kort efter at jeg var flyttet ind, en ejendommelig Lyd nede fra Gaden: Klip! Klap! Klip! Klap! Jeg slutteede, at det var en Fodgængers jernbeslaaede Træsko, som klaprede imod Brostenene. Jeg hørte Lyden nærme sig fra en betydelig Afstand, for derpaa efterhaanden at forsvinde. Da den var stærkest, gav den ordentlig Genlyd i den stille Gade. Mellem hvert Stridt, Fodgængeren tog, var der et paafaldende langt Ophold. Det maatte være en ældre, maaske en gammel Mand. Stiv i Benene var han i al Fald, kunde jeg skønne. Jeg antog, at det var en Arbejder, som gik til sin Dagsgerning. Nogle Minutter efter slog Taarnuret seks, og Dampfløjten, der kaldte til Arbejde, lød samtidig i den nærliggende Fabrik. Paa det Sted var maaske — sluttede jeg — ogsaa min ukendte Fodgænger beskæftiget. Dette gentog sig hver Morgen i længere Tid. Jeg vaagnede regelmæssigt og behøvede saaledes ikke noget andet Vækkeur end Fodgængeren med de store, jernbeslaaede Træsko og den tunge, trampende Gang.

Men det var saa langt fra, at jeg var ærgerlig herover. Tværtimod! Vedkommende skaffede mig i første Linie hver Morgen den behagelige Tanke, at jeg selv kunde blive i mit varme Leje en Stund endnu og trygt lægge mig til at sove paany. Denne Tanke fremkaldte efterhaanden flere andre. I Reglen kom jeg ind paa at anstille Sammenligninger mellem Menneskenes saa vidt forskellige Lod og Stilling her i Verden. Og disse Betragtninger førte videre til, at jeg altid bedre paaskønnede, hvor godt jeg selv havde det fremfor saa mange af mine Medmennesker.

En Morgenstund — det var hen imod Jul — vaagnede jeg uden at være bleven vækket af Manden med de klaprende Træsko. Den følgende Morgen sørgede jeg for, at jeg var vaagen til den Tid, da Manden plejede at passere Gaden. Men ham kom ikke. Hvad mon Grunden var hertil? Det maatte jeg have opklaret. I den ovennævnte Fabrik, hvor jeg rigtigt havde antaget, at han arbejdede, fik jeg de ønskede Oplysninger. Manden var meldt syg. Man opgav mig tillige hans Bopæl, og jeg gik ufortøvet derhen. Det var en meget lille og fattig Lejlighed i en Bagbygning. Udenfor Stuedøren traf jeg mine mærkelige Venner, nemlig Mandens store, jernbeslaaede Træsko, som jeg nu benyttede Lejligheden til at betragte lidt nøjere.

Jeg gik saa indenfor. Manden, som laa syg af Lungebetændelse, svarede til mine Forestillinger om ham. Han havde Kone og fire Børn. Jeg husker nu ikke saa nøje mere, hvorledes jeg forklarede min Indtræden og min Hensigt. Man kunde ikke forstaa, at et ungt, vildfremmed Menneske var kommen for at tilbyde sin Hjælp. — Omsider fattede man dog Tillid til mig, bøjede sig for Kendsgerningen. Efter 3 Ugers Forløb var Manden paa Benene og kunde ernære sin Familie igen. Manden og hans Hustru vidste ikke, paa hvad Maade de skulde vise sig taknemlige for min lille Hjælp. De fik sikkert en mærkelig Mening om mig, da jeg bad Manden om at overlade mig sine jernbeslaaede Træsko, imod at jeg gav ham et Par andre og lettere.

Da jeg kort Tid efter forlod Byen, tog jeg Træskoene med, og de har siden fulgt mig overalt. Jeg vil betro dig, at de har gjort mig større Tjenester end alle mine Venner. De har paa deres Maade holdt mangen Prædiken for mig og giver mig endnu bestandig Stof til mange Taler og tilskynder mig til mange Handlinger, som jeg ved, der er Velsignelse i. Men især ved Juletid bliver de usædvanlig veltalende. Naar jeg sidder allerbedst her i mit vanlige Værelse, begynder de pludselig at trampe og klapre derhenne paa Hylden, og de slaar sig ikke til Ro igen, før jeg har gjort en Tur ud til de fattige og nødlidende.

Dermed endte min Ven, Præsten, sin Fortælling om de jernbeslaaede Træsko. Idet han til Slutning tillod mig at fortælle den videre gennem Avisen, tilføjede han: Jeg haaber ikke, at du af min Fortælling vil uddrage den Slutning, at alene den Mand eller Kvinde, som gaar i jernbeslaaede Træsko, er din Næste, men at du ogsaa lige saa godt kan møde ham i Støvler og andet Fodtøj. („Hejmdal".)

Söster, läs mit frie Tilbud til dig og alle!

Jeg sender frit pr. Post, aldeles uden nogen Bekostning til alle Kvinder i Verden min Selvbehandling i Hjemmet for Sygdomme, specielle for vort Kjön, *tilligemed en Bog med fuldständige Oplysninger* om mit eget Tilfälde. I kan kurere eder selv i Hjemmet uden Lägehjelp. Det koster eder intet at försöge det, og hvis I da beslutter eder til at fortsätte, saa vil det kun koste eder omtrent tolv Cents om Ugen. Det vil ikke hindre eder i eders Arbeide. Jeg har det ikke til Salg, men bortgiver denne Präparation frit for 10 Dages Behandling. Det helbreder alle, gamle og unge, og hvis De har en Fornemmelse af Nedtrykthed, af en overhängende Fare, Smerter i Ryggen eller Maven, en krybende Fölelse langs Rygraden, Trang til at gräde ofte, Blussen, Tröthed, eller om De har Leucorrhœa (Hvide Flod), Forandring i Leie eller Nedfalden af Livmoderen, forrueget eller forlidt eller smertefuld maanedelig Renselse, Tumors eller Växt i Maven, da tilskriv MRS. M. SUMMERS, Notre Dame, Ind., for fri Hjemmekur. Tusinder foruden mig selv er blevne helbredede derved.

Til Mödre, som har Döttre, vil jeg meddele en simpel Kur, som helbreder Hvide Flod og smertefuld eller uregelmässig maanedlige Renselser hos unge Piger. Det vil spare eder for Uro og Penge og spare eders Döttre Vömygelsen af at fortälle sit Tilfälde for andre. Helbred og et smukt Udseende er Resultatet af at bruge Midlet.

Hvor i end lever, kan jeg henvise eder til velbekjendte Kvinder i eders egen Stat eller County, som kjender dette Lägemiddel, og som **med Glöde vil fortälle** andre Lidende, at dette Hjemmemiddel **virkelig kurerer alle sygelige Tilstande** i vor ömfundlige kvindelige Organisme og at det gjör Kvinderne raske. Det sändes i blankt Omslag. Meddel det til Deres Veninder og skrive til os i dette Sprog.

MRS. REV. P. KLJENHOLM, Kane, Pa., skriver: "Jeg vil herved meddele Dem, at Deres Mediciner har gjort mig frisk, og de er, saavidt jeg ved, de bedste Mediciner for Underlivslidelser. Jeg skal anbefale dem til alle, da de koster saa lidet og sparer saa megen Lidelse."

MRS. M. SUMMERS, BOX D., NOTRE DAME, INDIANA

Mod Østen, mod —.

Om Livet om Bord paa Østersø-Eskadren fortælles i „Vendsl. Tid." af en, der har været paa Besøg paa Flaaden:

„De store Panserkolosser er bemandede med unge Mennesker, der, uden at mindste Gran af indre Lyst driver dem, er beordrede til at ofre sig for „Czaren og Fædrelandet".

Afskeden med deres kære var tung og trist, og Taarestrømmen er ikke standset i Hjemmet.

Og i de stille Nattevagter udtaler de unge Mennesker deres Fortvivlelse for hinanden. Kun faa af dem venter at se Hjemmet mere.

Derimod ved de, at Flaaden for hver Dag bærer dem nærmere til det Sted, de med Rette betragter som den store Slagteplads, hvor en lumsk Død kan overraske dem hvert Øjeblik.

Man forstaar den Følelse, som maa befjæle disse Mennesker, naar de sender Blikket ind i den mørke Fremtid, der skal kaste dem ind i en morderisk Kamp for en Sag, som er dem saa hjertelig uvedkommende.

Derfor lyder der ingen kætte Sømandssange om Bord. Ingen Spøg eller Skæmt finder Genklang. En bump Forudanelse ruger over mange Sind.

Og Ensomheden paa de store Have, hvor ingen Udsigt til smukke Kystpartier bringer Afveksling, vil næppe stemme de nedtrykte Sind lyse.

(Ved A. Kr. K.)

Lille Bessie.

En kold Vinteraften sad en lille Pige skælvende paa Trappen til et Brødudsalg, hvortil hendes Moder plejede at sende hende for at løbe Brød. Sneen faldt tæt, og hendes tynde forrevne Klæder kunde næppe skjule hendes svage, lille Skikkelse. Hun græd, som om hendes Hjerte skulde briste, og idet hun drog sit Sjal tættere om sig, borttørrede hun med en Snip af samme den Taarestrøm, som flød ned over hendes Kinder.

Da udbrød hun: „O, jeg er saa kold og sulten. Hvad skal jeg gøre! Jeg tror, jeg maa dø ligesom Moder."

„Hvad bestiller du her, min lille Pige?" spurgte en Politibetjent, som i det samme passerede forbi. „Hvorfor er du ikke hjemme saa sent paa Aftenen?"

„Jeg har intet Hjem", svarede Barnet noget frygtsomt. „Min Moder blev begravet i Dag, og Folkene, hvor vi boede, sagde, at de ikke kunde have mig; jeg maatte tage Vare paa mig selv."

„Har du ingen Fader, som kan tage sig af dig?"

„Jo, jeg har en Fader; men jeg ved ikke, hvor han bor", hulkede det skattels forladte Barn.

„Har du ingen Venner, som du kan ty til?" spurgte Betjenten venligt.

„Jeg ved ikke, hvor mine Venner er", svarede hun.

„Hvor gammel er du?"

„Otte Aar, tror jeg."

„Nu, saa følg mig, jeg vil finde et Hjem for dig. Giv mig din Haand, saa skal jeg hjælpe dig?"

Kort Tid efter sov Bessie sødt i en god, varm Seng i et af de Hjem, som er oprettet for saadanne hjemløse Børn.

Taarerne pressedes frem i den gode og venlige Bestyrerindes Øjne, da hun saa det skattels sultne Barn.

Bessie havde ogsaa en Gang et hyggeligt Hjem; men det var ødelagt ved stærk Drik. Der er mange Børn i Verden, som maa gaa sultne og forfrosne, fordi deres Fader er henfalden til Nydelsen af berusende Drikke.

F. B. i „Dst. Flkt."

Af Ivar Marius Hansen:

Hjertestub.
Livsstanker i Hverdagsklæder. 69 Sider. I Omslag (meget billig) 10 Cent..

Mads Andersen.
Et Mindestrift om en afdød Ven. 80 Sider. I Omslag 25 Cents.

Oliebladet.
En Samling af 80 Striftsprog med passende Salmevers, trykt paa lige saa mange Kort af Pergament. Disse er indlagt i et Foderal. Pakken er omtrent 3" lang, 2" bred og ½" tyk, saa den er bekvem at have i en Vestelomme. Prisen er 25 Cents.

Rejsekanter.
16 Sider. I Omslag 5 Cents.

Salmevagt.
32 Sider. I Omslag 10 Cents.

Nytaarsgave.
1899. I Omslag 5 Cents.

Udstillingsfrugter.
228 Sider. Indb. i Shirtingsbind 50 Cents. Betragtninger fra Verdensudstillingen, afholdt i Chicago, Ill., i Sommeren 1893. 228 Sider. I Shirtingsbind 50 Cents.

Danish Publishing House,
Blair, Nebr

FINSENS Light Treatment FOR SKIN DISEASES AND CANCER

PROF. NIELS R. FINSEN.

Med Finsen's underfulde Opfindelse helbrede vi alle Former af Hudsygdomme, indbefattende Kræft i Huden. Vi har de ægte „High Power" Finsen Lamper, importerede direkte fra København, ved hvilket vi har helbredet mange Mennesker. Vi helbredede John McGregor, Poysippi, Wis. for Kræft under det ene Øje; Mr. A. Vang, Leeman, Wis., R. F. D. No. 31 for Eczema over hele Legemet; Mr. C. H. Hanson, 44 So. Clark St., Chicago, for Eczema. P. A. Kankley, DeSmet, S. D., Hotelejer, for Varicose Ulcers, hvoraf han har lidt i 6 Aar; Mrs. S. J. Green, Dows, Iowa for Lupus. Disse er kun nogle faa af de mange. Skriv til os og beskriv Deres Tilfælde og faa vor 80 Siders Bog FRIT. Den fortæller alt om Behandlingen og hvorledes man kan helbredes. Nævn dette Blad.

The Finsen Light Institute of America
Dept. D 78 STATE STREET, CHICAGO.
REFERENCE: STATE BANK OF CHICAGO (MADDEN & LINDGRENS BANK)

DR. N. ROSENBERG CO.,

er den eneste skandinaviske Lægeanstalt i Amerika som gjør Behandling og kur af kroniske og private Sygdomme til specielt Fag og brevvexler med norske og danske Patienter paa deres eget Sprog.

Private og nervøse Sygdomme

foraarsagede af Ungdoms-Ubesindigheder, unaturlige Vaner med alle deres forfærdelige Følger, saasom Slappelse, Tab af Livskraft, uskikket til Foretning, Nyre- og Blæresygdomme, svag Ryg o. s. v., behandles hurtigt, omsorgsfuldt, billigt og i dybeste Taushed med sikre og ufeilbarlige Midler, ukjendte af andre, herværende Læger. Mediciner sendes overalt.

Ungdommens Raadgiver,

en af os udgivet Bog paa 48 Sider, omhandler Livets Hemmeligheder, Ægteskabet, Forholdet mellem Mand og Kvinde, mange Slags Sygdomme og deres Følger osv., og burde læses af enhver ung Mand. Sendes frit i forseglet Omslag til enhver, som paa et Postkort eller i Brev sender sin Adresse til

Dr. N. Rosenberg Co. 80 Dearborn St., D 9, Chicago.